

2011-03-25

Dnr 43-2009:3755

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Malmö Borgarskola
i Malmö kommun

Malmö kommun

Rektorerna vid Malmö Borgarskola.

Tillsyn i Malmö Borgarskola

Gymnasieskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Malmö Borgarskola och Utbildningsförvaltningen skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolans elever på International Baccalaureate når goda resultat. På det Naturvetenskapliga och det Samhällsvetenskapliga programmet når skolan goda resultat avseende andelen elever med slutbetyg som når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. På Handels- och administrationsprogrammet har andelen elever som når grundläggande behörighet sjunkit de senaste åren och skolan behöver vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Malmö Borgarskola erbjuder eleverna många möjligheter till internationella kontakter och utbyten. För de elever som vill gå snabbare fram i sina studier erbjuds eller fördjupa sina kunskaper erbjuds högskolekurser i matematik samt fördjupningskurser i ett antal ämnen. Eleverna erbjuds även möjligheter till och uppmuntras också att delta i olika tävlingar kopplade till deras utbildning. Av inspektionen framgår att eleverna överlag är nöjda med sin utbildning samt att det råder ett gott förhållningssätt mellan elever och mellan elever och lärare.

De brister som påtalades vid förra inspektionen har åtgärdats. Skolinspektionen kan vidare konstatera att rektorerna satt igång och driver ett antal processer som syftar till att höja måluppfyllelsen och kvaliteten i utbildningen. I en del fall berör det områden där Skolinspektionen ändå finner att arbetet ännu inte hunnit så långt eller fått tillräcklig spridning bland lärarna. Arbetet behöver här fortsättas och fördjupas för att skapa gemensamma förhållningssätt och arbetssätt bland lärarna. Detta gäller elevernas inflytande i utbildningen och att medvetandegöra eleverna om kursplanernas mål och kriterier under kursens gång. Vidare gäller det arbetet med att se till att eleverna ges variation avseende arbetssätt och arbetsformer i alla ämnen/kurser och att undervisningen utgår från och omfattar programmålen i samtliga ämnen.

Den kvalitetsgranskning Skolinspektionen genomförde på skolan i ämnet matematik har fått till effekt att skolan startat ett omfattande arbete för att säkerställa att det upprättas åtgärdsprogram för alla elever som har behov av särskilda stödinsatser. Dock behöver kvaliteten i dessa utvecklas.

Skolan behöver vidare se till att klassråd finns i samtliga klasser som omfattas av gymnasieförordningens krav avseende detta samt se till att utvecklingssamtal genomförs på ett sådant sätt att eleverna ges en samlad information om sin studiesituation och sin kunskapsutveckling. Skolans elever upplever att de i varierande grad ges studiero i undervisningen. Skolan behöver därför vidta åtgärder för att förbättra studieron för eleverna samt se till att alla lärare tar ansvar för att skolans ordningsregler följs. Skolan har under läsåret arbetat aktivt med att försöka se till att i stort sett samtliga elever som går ett individuellt program ges möjlighet att nå betyget godkänt i minst åtta av de grundskoleämnena som behövs för att bli behörig till ett nationellt program. Skolan behöver däremot vidta åtgärder avseende valbarheten på de nationella programmen samt se till att eleverna på IVIK ges en undervisning i svenska som ligger i linje med deras studieplaner.

Utiifrån de brister som framkommit i den föreliggande inspektionen av skolan och i det framtida utvecklingsarbetet är det av stor vikt att skolans kvalitetsarbete vidareutvecklas avseende systematik och analys.

Skolinspektionen har i tillsynen av Malmö Borgarskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjlighet att nå lägst grundläggande behörighet för universitets- och högskolestudier. (1 kap. 6§ gymnasieförordning, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Kursplaner).
- Alla elever ges inte en samlad information om sin studiesituation och sin kunskapsutveckling (7 kap. 19§ gymnasieförordningen).

- Skolans kvalitetsarbete brister till vissa delar i systematik samt i analysen av resultaten av genomförda utvärderingar (2 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, 2.6 Rektors ansvar).
- Kursplanernas mål och betygskriterier tydliggörs inte alltid för eleverna (1 kap. 6 § gymnasieförordningen, Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter, 2 Mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, Kursplanerna).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte programmålen i samtliga ämnen (1 kap. 4 § gymnasieförordningen).
- Eleverna ges inte tillräckliga möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och arbetsformer (5 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Klassråd hålls inte i alla klasser (4 kap. 3 - 4 §§ gymnasieförordningen).
- Alla lärare tar inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs och alla elever ges inte tillräcklig studiero i undervisningen (Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).
- Skolans plan mot kränkande behandling motsvarar inte i alla delar lagens krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Elever erbjuds inte valbara kurser och individuella val i enlighet med gymnasieförordningen (5 kap. 1 och 17-18 §§ gymnasieförordningen).
- Åtgärdsprogrammen motsvarar inte i alla delar författningarnas krav (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).
- För eleverna på IVIK ingår undervisning i Sfi trots att eleverna har för avsikt att fortsätta studera (5 kap. 4 b § punkt 3 skollagen, 13 kap. 1 § skollagen, Grundskolans kursplan i svenska som andraspråk).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Rektorerna och Utbildningsnämnden har ansvar för att Malmö Borgarskolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Utbildningsnämnden meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Utbildningsnämnden snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Maria Rydnér och Annette Johnsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Michael Erenius

Utredare/Föredragande

Bilagor:**Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för skola Malmö Borgarskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Malmö kommun under 2010 och 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Malmö Borgarskola den 26 – 28 januari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen av samtliga kommunala gymnasieskolor har genomförts sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för gymnasieutbildningen i kommunen i ett beslut (slutligt beslut) till utbildningsnämnden. Skolbesluten från samtliga kommunala gymnasieskolor fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att beslutet till utbildningsnämnden meddelades. Skolinspektionens tillsyn i Malmö kommun kommer slutligen att redovisas i ett kommunövergripande beslut som även avser den verksamhet som delegerats till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden. Beslutet riktas till Malmö kommun såsom huvudman och ytterst ansvarig för den delegerade verksamheten.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

En ny gymnasieförordning trädde i kraft den 1 februari 2010 och ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2011. 1992 års gymnasieförordning ska fortsätta att gälla för utbildning som påbörjats före utgången av juni 2011.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Malmö Borgarskola, dels den information som samlats in under besöket. I Malmö Borgarskola skola intervjuades rektorerna, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Malmö Borgarskola

Malmö Borgarskola	Antal elever
Gymnasieskolan	1360

Källa: Malmö Borgarskola 2010-01-26

Malmö Borgarskola är en centralt belägen gymnasieskola i Malmö. Skolans ledning består av en samordnande rektor och fyra rektorer. Vidare finns en administrativ chef på skolan. Samordnande rektor är tillika rektor för IVIK (individuellt program med introduktionskurs för ungdomar med annat modersmål än svenska) och övriga rektorer ansvarar för enskilda program/utbildningar och profileringar. På skolan erbjuds Samhällsvetenskapsprogrammet (SP), Naturvetenskapsprogrammet (NV), Handels- och administrationsprogrammet (HP), International Baccalaureate (IB) samt Individuellt program (IV och IVIK). Inom det Samhällsvetenskapliga programmet erbjuds de nationella inriktningarna ekonomi och samhällsvetenskap samt två internationella profileringar av dessa inriktningar. För idrottselever erbjuds en profilering mot idrott inom Samhällsvetenskapsprogrammet. Inom Naturvetenskapsprogrammet erbjuds den nationella inriktningen naturvetenskap samt en internationell profilering av programmet. Inom Handels- och administrationsprogrammet erbjuds den nationella inriktningen handel och service samt profileringar. För idrottselever erbjuds en profilering mot idrott inom Handels- och administrationsprogrammet. Skolan har även ett individuellt program med inriktning mot Handels- och administrationsprogrammet samt individuellt program med introduktionskurs för ungdomar med annat modersmål än svenska. Skolan har cirka 140 lärare och dessa är indelade i ämnesarbetslag.

Tillsynsprotokoll för Malmö Borgarskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjlighet att nå lägst grundläggande behörighet för universitets- och högskolestudier.

Författningsstöd:

1 kap. 6 § gymnasieförordningen

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), 2.1 Kunskaper

Kursplaner

Motivering:

Den genomsnittliga betygspoängen var läsåret 2009/2010 för Naturvetenskapsprogrammet 16,5, för Samhällsvetenskapsprogrammet 16,2 och för Handels- och administrationsprogrammet 13,0. Skolans egen granskning av den genomsnittliga betygspoängen jämfört med eleverna slutbetyg från årskurs 9, så kallad "added value"-jämförelse, visar att eleverna på Handels- och administrationsprogrammet höjer sig något medan övriga två program sänker sig något. Eleverna som går International Baccalaureate når överlag mycket goda resultat. Av skolans egen redovisning framgår att lite drygt hälften av eleverna på Individuellt program nådde behörighet efter ett år till nationellt eller specialutformat program (exklusive IVIK) läsåret 2009/2010. Andelen elever på IVIK som nådde behörighet efter ett år var dock lägre. Av skolans redovisning framgår att 72 procent av eleverna nådde betyg i Sfi D och endast en mindre andel elever nådde minst betyget Godkänt i svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier har på det Naturvetenskapliga programmet under de senaste fem åren först sjunkit från 100 procent till 96,7 procent för att sedan åter öka till 99,2 procent. För Samhällsvetenskapsprogrammet har andelen som når grundläggande behörighet pendlat mellan 96,1 och 98,1 procent. För Handels- och administrationsprogrammet har andelen elever med slutbetyg som når grundläggande behörighet stadigt sjunkit för varje år sedan 2007, från 100 procent till 78 procent läsåret 2009/2010. Utöver detta så var andelen elever som fick ett samlat betygskdokument 14 procent läsåret 2009/2010. En anledning, som ges vid intervjuer med rektor och lärare, till resultatutvecklingen är att det genomsnittliga meritvärdet för de elever som sökt sig till programmet har minskat de senaste åren. Analysen av resultatutvecklingen på Handels- och administrationsprogrammet bör fördjupas. Detta är nödvändigt för att man på ett mer inträngande sätt ska kunna fortsätta arbetet med att pröva sina utbildningsmål och metoder för att finna såväl framgångsfaktor som konkreta framåtsyftande åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Vikten av detta minskar inte för att programmet, i och med gymnasiereformen, inte kommer att finnas kvar på Malmö Borgarskola. Elever som ska slutföra sin utbildning kommer att finnas kvar på programmet de två närmsta läsåren.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av arbetet

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Alla elever ges inte en samlad information om sin studiesituation och sin kunskapsutveckling.

Författningsstöd:

7 kap. 19§ gymnasieförordningen

Motivering:

Malmö Borgarskolas modell för utvecklingssamtal innebär att eleverna och i förekommande fall vårdnadshavare under en dag per termin kan boka samtal med enskilda lärare. Genomförda intervjuer visar att dessa samtal är uppskattade av både elever och vårdnadshavare. Modellen innebär dock att eleverna i dessa samtal huvudsakligen ges information avseende studieframgångar och utvecklingsbehov i de enskilda kurserna. Eleverna har möjlighet att även boka tid med mentorn och enligt skolans rektorer gör flertalet, men inte alla, elever detta. Av genomförda intervjuer framgår att även om eleverna bokar samtal med mentorn så är det inte alltid säkert att eleven i dessa samtal ges en samlad information om sin studiesituation och kunskapsutveckling med utgångspunkt i deras individuella studieplan. Förutsättningar finns dock för mentorerna att ge en samlad bild av elevens studiesituation och kunskapsutveckling då utvecklingssamtalen förläggs i nära anslutning till att klasskonferenserna hållits. Att utvecklingssamtal även genomförs med mentorn och utifrån perspektivet att eleven ska ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation finns dock inte i nuläget som rutin på skolan. Ansvar för att eleven ges en sådan information läggs därför i allt för hög grad på den enskilde eleven. Skolan måste säkerställa att samtliga elever ges en samlad information avseende kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolans kvalitetsarbete brister till vissa delar i systematik samt i analysen av resultaten av genomförda utvärderingar.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuerna med rektorer och lärare framgår att det finns ett behov av att arbeta mer strukturerat för att få till en ökad systematik i kvalitetsarbetet, från elevnivå till skolnivå. Till exempel framkommer att utvecklingsarbeten som sätts inte alltid har utvärderats. Vidare har en del utvärderingar som gjorts mer tillkommit "ad hoc" för att få fram något snabbt, i stället för att vara en del av ett långsiktigt kvalitetsarbete. Skolans kvalitetsredovisning innehåller inte i någon större omfattning en analys av kunskapsresultaten eller en analys av resultat av genomförda utvärderingar. En ökad systematik och analys är väsentlig för att skolan fortlöpande ska kunna ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder. Rektorerna är medvetna om bristerna och har inlett ett arbete för att utveckla systematiken och analysen i kvalitetsarbetet. Som ett led i detta arbete bör skolan på en övergripande nivå utvärdera de särskilda stödinsatser som ges på skolan utifrån de insatser skolan gjort kring stöd och åtgärdsprogram det senaste läsåret.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Kursplanernas mål och betygskriterier tydliggörs inte alltid för eleverna.

Författningsstöd:

1 kap. 6 § gymnasieförordningen

Läroplanen för de frivilliga skolformerna 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter, 2 Mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper

Kursplanerna

Motivering:

Av genomförda intervjuer framgår det att i stort sett samtliga lärare går igenom kursplanernas mål och betygskriterier med eleverna i början av kursen. Flertalet lärare motiverar även betygsättningen av elevernas prestationer utifrån kursplanernas mål och betygskriterier vid kursens slut. Av intervjuerna framgår det dock att det i högre grad varierar mellan skolans lärare i vilken utsträckning eleverna ges en tydlig koppling mellan undervisningsmoment och kursplanernas mål och betygskriterier under kursens gång. Detta kan få till följd att eleverna inte alltid förstår syftet med

undervisningsmomenten. Vidare framgår det av intervjuer med elever som går det förberedande året inför IB (Pre-IB) att en bristande koppling mellan undervisningsmoment och målen och kriterierna i de nationella kurserna får till följd att de inte tydligt kan se vilka undervisningsmoment som är kopplade till de nationella kurserna som de får betyg i och vilka undervisningsmoment som endast är avsedda att förbereda dem inför IB. Skolinspektionen har också tagit del av goda exempel där lärare tydligt kopplar undervisningsmoment till kursplanernas mål och betygskriterier. Skolan har påbörjat ett arbete för att få tillstånd att alla elever även ges en tydlig koppling mellan undervisningsmoment och kursplanernas mål och kriterier under kursens gång.

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte programmålen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

1 kap. 4 § gymnasieförordningen

Motivering:

Av intervjuer med rektorer, lärare och elever framgår det att undervisningen inte utgår från och omfattar programmålen i samtliga ämnen och kurser på de nationella programmen. Rektorerna har påbörjat ett arbete, med utgångspunkt i ämnena matematik, svenska och engelska, för att programmålen och de framtida examensmålen ska vara en utgångspunkt och omfattas i undervisningen i samtliga ämnen. Detta för att undervisningen i högre grad än idag ska anpassas till elevernas studieinriktning. Tanken är att de arbetssätt och metoder som framkommer i detta arbete sedan ska spridas till övriga ämnen. Vidare vill man få till stånd en större samverkan mellan lärare i kärnämnen och karaktärsämnen. Intervjuade lärare uppger att de börjat arbeta mer utifrån programmålen för att "infärga" undervisningen i de enskilda ämnena/kurserna. Intervjuade elever känner däremot inte till att det finns programmål för deras respektive nationella program. Skolan behöver fortsätta det påbörjade arbetet för att säkerställa att undervisningen utgår från och omfattar programmålen i samtliga ämnen.

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna ges inte tillräckliga möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och arbetsformer.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § skollagen

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Av intervjuer med rektorerna, lärare och elever framgår det att eleverna i varierande utsträckning ges möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer. Det framgår av intervjuerna att det finns en stor variation mellan lärarna i vilken utsträckning de i sina kurser ger eleverna möjlighet att påverka innehållet och arbetsformerna. Vid intervjuerna har Skolinspektionen tagit del av goda exempel på väl fungerande elevinflytande i undervisningen men också exempel där eleverna i stort sett inte ges något inflytande alls.

Det framgår av intervjuerna att brister i inflytandet bland annat får till följd att eleverna inte ges möjlighet att prova olika arbetssätt och arbetsformer i samtliga ämnen/kurser. Detta framkommer särskilt tydligt avseende det naturvetenskapliga och det samhällsvetenskapliga programmet (med undantag för idrottsinriktningen). Enligt eleverna varierar det mellan lärarna i vilken utsträckning de ger eleverna möjlighet att prova olika arbetssätt och arbetsformer. Även om det handlar om en minoritet av lärarna så framgår det av intervjuerna att eleverna i vissa kurser erbjuds en undervisning som saknar variation avseende arbetssätt och examinationsformer. Bristande variation i undervisningen kan bland annat leda till att alla elever inte ges möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar eller stimuleras att använda hela sin förmåga. Trots nya redskap, i form av att elever i en del klasser har fått en egen bärbar dator, så används inte dessa för att prova nya arbetsformer och arbetssätt av alla lärare. För att komma tillrätta med detta arbetar man från skolläringens sida med att se till att det skapas gemensamma uppgifter som kräver ett mer varierat arbetssätt.

Enligt intervjuade elever på handels- och administrationsprogrammet varierar det mellan lärarna i vilken utsträckning de i undervisningen beaktar elevers önskemål om extrauppgifter/andra uppgifter när de är färdiga med en given uppgift eller tycker att det de för tillfället arbetar med är för enkelt.

Där eleverna ges inflytande handlar det dock oftare om arbetssätt och arbetsformer än om innehåll i utbildningen. En viktig förutsättning för att eleverna ska kunna utöva ett reellt inflytande i undervisningen är att de har kännedom om kursplanernas mål. Det är därför viktigt att skolan tydligt kopplar det påbörjade arbetet med att få till stånd en tydlig koppling mellan undervisningsmoment och kursplanernas mål med insatser för att öka elevernas möjligheter till inflytande över innehåll och arbetsformer. Rektorerna uppger också att de som ett led i detta arbete behöver göra ytterligare insatser för att skapa en samsyn bland lärarna så att eleverna ges en varierande undervisning avseende arbetssätt och arbetsformer i samtliga ämnen och kurser.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Klassråd hålls inte i alla klasser.

Författningsstöd:

4 kap. 3 - 4 §§ gymnasieförordningen

Motivering:

Av gymnasieförordningen framgår att det skall finnas ett klassråd för varje klass eller motsvarande i gymnasieskolan. Klassrådet ska behandla frågor som är av gemensamt intresse för klassens elever. För individuellt program och specialutformade program tillämpas bestämmelserna endast i den utsträckning det är praktiskt möjligt med hänsyn till hur undervisningen är upplagd.

Av intervjuer med skolledning, lärare och elever framgår det att klassråd inte hålls i flertalet klasser på de nationella programmen. En del elever uppger att de haft klassråd under höstterminen i årskurs 1 och i några fall även under vårterminen i årskurs 1. Klassråd har därefter, enligt intervjuade elever, inte hållits i årskurs 2 och 3.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Alla lärare tar inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs och alla elever ges inte tillräcklig studiero i undervisningen.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).

Motivering:

Intervjuade elever, med undantag för intervjuade elever som läser IB, uppger att det varierar i vilken utsträckning de ges tillräcklig studiero i undervisningen. Eleverna uppger att det i en del kurser och för vissa lärare kan vara stökigt på lektioner och exempel ges också på att det på lektioner finns en ljudnivå som gör det svårt för den enskilde eleven att koncentrera sig på det arbete som ska genomföras. Det framgår vidare av genomförda intervjuer att lärarna i olika utsträckning tar ansvar för att skolans ordningsregler följs. En del lärare är väldigt noga med att reglerna följs, medan andra lärare bortser från en eller flera av reglerna. De av Skolinspektionen genomförda elevenkäterna i åk 3 visar också att 4 av 10 som svarat inte upplever att de har tillräcklig arbetsro under lektioner och arbetspass. Nästan en tredjedel av eleverna svarar negativt på enkätens fråga om lärarna ser till att skolans ordningsregler följs. Skolan har vidtagit åtgärder i en del klasser där det funnits stora problem med studieron men behöver arbeta vidare så att alla elever ges tillräcklig studiero i undervisningen.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling motsvarar inte i alla delar lagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller i flertalet delar skollagens krav. Skolan har även genomfört en nulägesanalys som ett underlag för planen mot kränkande behandling. Det saknas dock en tydlig koppling mellan de behov som framkommer i nulägesanalysen och de konkreta åtgärder som skolan planerar genomföra under innevarande läsår. Vidare bör skolan tydliggöra för eleverna vart de ska vända sig om något sker på skolan. Elevintervjuer och den av Skolinspektionen genomförda elevenkäten visar att många elever inte vet vem de ska vända sig till om de själva eller andra utsätts för kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång****Bedömning:**

Elever erbjuds inte valbara kurser och individuella val i enlighet med gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 och 17-18 §§ gymnasieförordningen

Motivering:

Enligt 5 kap. 17 § gymnasieförordningen beslutar styrelsen för utbildningen om vilka valbara kurser som ska erbjudas inom respektive nationellt program. Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av kurser som tillsammans kan ge en breddning och fördjupning av elevernas kunskaper. Se också Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2000:1 och SKOLFS 2008:70. Enligt 5 kap. 18 § ska eleverna erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen som individuellt val. Även modersmålsundervisning och svenska som andraspråk kan förekomma som individuella val. Vidare framgår det av bilaga 2 i skollagen att eleverna inom nationella och specialutformade program ska erbjudas individuella val omfattande 300 poäng.

Av genomförda intervjuer och dokumentstudier framgår det att elevernas valmöjligheter är begränsade på flera av utbildningarna. Inom samhällsvetenskapsprogrammet med internationell inriktning ges inga valmöjligheter inom det valbara utrymmet eller det individuella valet. Vidare erbjuds på denna utbildning Matematik D, som skall erbjudas inom det valbara eller det individuella valet, endast som utökad kurs. Inom samhällsvetenskapsprogrammet, företagsgymnasiet, har det valbara utrymmet slagits ihop med den nationella inriktningen ekonomi varvid tre kurser gjorts obligatoriska vilket får till följd att eleverna inte ges några valmöjligheter inom det valbara utrymmet. Inom samhällsvetenskapsprogrammet med internationell samhällsvetenskaplig inriktning har det valbara utrymmet tillfogats den nationella inriktningen och eleverna ges inga valmöjligheter inom det valbara utrymmet. Vidare har på denna utbildning 100 poäng av det individuella valets 300 poäng tagits i anspråk för en kurs som gjorts obligatorisk för eleverna. Inom samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningen samhällsvetenskap har en del av det valbara utrymmet tagits i anspråk för kurser som gjorts obligatoriska för eleverna. Även inom handelsprogrammet är elevernas valmöjligheter inom det valbara utrymmet begränsade och för de elever som går profilen Öresundshandel begränsas även valmöjligheterna avseende det individuella valet.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen motsvarar inte i alla delar författningarnas krav.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Av intervjuer med skolledning och lärare framgår att skolan det senaste året gjort stora ansträngningar för att säkerställa att det utarbetas åtgärdsprogram för samtliga elever som bedömts behöva särskilt stöd. Detta arbete föranleddes bland annat av påpekan- den om brister avseende detta i samband med Skolinspektionens kvalitetsgranskning av matematikundervisningen på skolan. Insatser har även gjorts för att utveckla inne- hållet i åtgärdsprogrammen. Av de exempel på åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av brister en del i att det inte tydligt framgår vilka behov eleven har och andra bris- ter i att ansvarsfördelningen avseende vem som ska vidta åtgärderna är otydlig. Åtgärdsprogrammen varierar i kvalitet vilket också bekräftas i intervjuer med skolled- ningen och lärare. I några exempel läggs merparten av ansvaret för genomförandet av åtgärderna på eleven och inte på skolan som har ansvaret för att tillgodose elevens behov.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande**Bedömning:**

För eleverna på IVIK ingår undervisning i Sfi trots att eleverna har för avsikt att fortsätta studera.

Författningsstöd:

5 kap. 4 b § punkt 3 skollagen

13 kap. 1 § skollagen

Grundskolans kursplan i svenska som andraspråk

Motivering:

Eleverna på IVIK läser, med få undantag, Sfi upp till kurs D samt svenska som andraspråk under sin tid på IVIK. Detta trots att flertalet intervjuade elever uppger att de har för avsikt att studera vidare på ett nationellt program så snart de blivit behöriga att söka ett sådant. Samordnande rektor redovisar vidare att det för de allra flesta krävs Sfi D för att bli antagna till ett IV-program, varvid den normala gången är att eleverna först klarar Sfi D och först därefter Svenska som andraspråk enligt grundskolans kursplan. Denna konstruktion försvårar för eleverna att komma vidare i utbildningssystemet. Sfi är en utbildningsform för vuxna som syftar till att förbereda för arbetslivet, medan svenska som andraspråk syftar till fortsatta studier. Sfi – kursen är inte heller formellt behörighetsgivande för nationella/specialutformade program vilket ett betyg i svenska som andraspråk är.